

Київська державна академія декоративно-прикладного мистецтва і дизайну
імені Михайла Бойчука
Факультету дизайну
Кафедра графічного дизайну

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ВК.07.03 Техніки офорту

Загальна інформація про дисципліну

Рівень (ступінь) вищої освіти	Перший (Бакалаврський)
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	022 Дизайн
Освітня програма	ОП «Графічний дизайн»
Статус дисципліни	вибіркова
Курс/Семестр	4 курс (VII семестр)
Кількість кредитів ЄКТС	4 кредити (120 годин)
Розподіл за видами занять за годинами навчання	Лекції -
	Семінарські
	Практичні (60)
	Самостійна робота (60)
Форма підсумкового контролю	Екзаменаційний перегляд (VII семестр)
Викладачі	Старший викладач кафедри графічного дизайну Петро Сергійович Починок,
Контактна інформація викладачів	Корпоративна пошта – pochynok_p@kdidpamid.edu.ua
Ресурси комунікації з викладачем	https://kdidpamid.edu.ua/academy/navchannya/dystanczijne-navchannya/
Дні занять	Згідно розкладу
Консультації	Відповідно до графіку консультацій

Опис навчальної дисципліни

Анотація дисципліни	Зміст дисципліни. Перелік тем: Тема 1. Травлений штрих. Тема 2. Акватинта. Тема 3. М'який лак. Тема 4. Резерваж.
---------------------	--

	Тема 5. Відкрите травлення. Тема 6. Лавіс. Тема 7. Мецотинто. Тема 8. Різцева гравюра. Тема 9. Кольоровий офорт. Ключові слова: дизайн, графічний дизайн, офорт, гравюра, друкована графіка, естамп, техніки офорту Роль та місце дисципліни у системі підготовки: забезпечує формування знань з історії графічного образотворчого мистецтва в техніці офорту та практичних навичок роботи з матеріалами, інструментами й устаткуванням, що застосовуються у різних техніках офорту. Вивчення дисципліни сприяє розвитку художньої культури, удосконаленню навичок гравірування та травлення металевих дошок, розробки ескізів і композиційних рішень для друкованої графіки. Набуті знання та практичні вміння використовуються під час створення авторських естампів, ілюстрацій та інших творів графічного мистецтва. Опанування дисципліни забезпечує формування професійних компетентностей, пов'язаних із застосуванням спеціальних технік і технологій роботи в матеріалі, підвищує художню культуру та сприяє створенню виразних авторських творів друкованої графіки.
Мета та завдання дисципліни	Метою навчальної дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти системи знань з історії графічного образотворчого мистецтва в техніці офорту та практичних навичок роботи з матеріалами, інструментами й устаткуванням, що застосовуються у різних техніках офорту, а також набуття вміння розробляти ескізи та концепцію твору графічного мистецтва і гравірувати різними видами голок в залежності від творчого задуму Основні завдання навчальної дисципліни: 1. Сформувати систему знань з історії графічного образотворчого мистецтва в техніці офорту. 2. Ознайомити з основними матеріалами, інструментами та устаткуванням, які застосовуються у різних техніках офорту. 3. Навчити розробляти ескізи та концепцію для майбутнього твору графічного мистецтва. 4. Сформувати навички гравірування різними видами голок в залежності від творчого задуму.

	5. Розвинути вміння виконувати травлений штрих, акватинту, м'який лак, резерваж, відкрите травлення та лавіс. 6. Сформувати здатність виконувати мецотинто, різцеву гравюру та друк кольорового офорту. Внаслідок вивчення навчальної дисципліни студент повинен бути здатним продемонструвати такі результати навчання: Знати: - Історію графічного образотворчого мистецтва в техніці офорту. - Основні матеріали, інструменти та устаткування, які застосовуються у різних техніках офорту. - Технологічні особливості травленого штриха, акватинти та м'якого лаку. - Технологічні особливості резерважу, відкритого травлення та лавісу. - Технологічні особливості мецотинто та різцевої гравюри. - Принципи побудови кольорового офорту. Вміти: - Розробляти ескізи та концепцію для майбутнього твору графічного мистецтва. - Гравірувати різними видами голок в залежності від творчого задуму. - Виконувати травлення дошки у техніках травленого штриха, акватинти та м'якого лаку. - Застосовувати техніки резерважу, відкритого травлення та лавісу у створенні друкованої графіки. - Виконувати мецотинто та різцеву гравюру. - Виконувати друк кольорового офорту з кількох дощок або кольорів.
Передумови вивчення дисципліни	Передумовою для вивчення дисципліни «Техніки офорту» є певний обсяг знань з таких дисциплін як: Рисунок, пластична анатомія, Композиція, Історія зарубіжного та українського мистецтва, Графічні техніки, Шрифт.
Програмні компетентності та результати навчання	
Інтегральні компетентності	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі дизайну або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетенції (ЗК)	ЗК 1. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 6. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконання робіт

	ЗК 9. Здатність зберігати та примножувати культурномистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
Фахові компетенції спеціальності (ФК)	СК 1. Здатність застосовувати сучасні методики проектування одиничних, комплексних і багатофункціональних об'єктів дизайну. СК 3. Здатність здійснювати композиційну побудову об'єктів дизайну з урахуванням ієрархії, сітки, ритму, типографіки та адаптивної логіки. СК 4. Здатність застосовувати навички проєктної графіки у професійній діяльності. СК-6. Здатність застосовувати у проєктно-художній діяльності спеціальні техніки та технології роботи у відповідних матеріалах (за спеціалізаціями). СК-8. Здатність здійснювати колористичне вирішення майбутнього дизайн-об'єкта.

Структура навчальної дисципліни:

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	усього	у тому числі			
		лек	сем	практ	срс
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1					
Тема 1. Травлений штрих.	36			6	30
Тема 2. Акватинта.	36			6	30
Тема 3. М'який лак.	6			6	
Тема 4. Резерваж.	6			6	
Тема 5. Відкрите травлення.	6			6	
Тема 6. Лавіс.	6			6	
Тема 7. Мецотинто.	6			6	
Тема 8. Різцева гравюра.	6			6	

Тема 9. Кольоровий офорт.	12			12	
РАЗОМ:	120			60	60

Рекомендовані джерела інформації

10.1 Основна література¹

1. Leaf R. Etching, Engraving and Other Intaglio Printmaking Techniques. New York : Dover Publications, 1976. 271 p.
2. Banister M. Practical Guide to Etching and Other Intaglio Printmaking Techniques. New York : Dover Publications, 1986. 178 p.
3. Gale C. Etching and Photopolymer Intaglio Techniques. London : A&C Black, 2006. 128 p.
4. Антонович Д. Українська гравюра. В кн.: Українська культура : лекції за редакцією Дмитра Антоновича. Київ : Либідь, 1993. С. 297–306.

10.2 Допоміжна література

1. Hughes A. d'Arcy, Vernon-Morris H. Printmaking: A Complete Guide to Materials and Process. London : A&C Black, 2008. 320 p.

10.3 Інформаційні ресурси

1. Wikipedia: Офорт. <https://uk.wikipedia.org/wiki/Офорт>
2. Wikipedia: Etching. <https://en.wikipedia.org/wiki/Etching>
3. Tate: Etching (art term). <https://www.tate.org.uk/art/art-terms/e/etching>

Методи контролю та розподіл балів

Назви змістових модулів і тем	Дата проведення	Формат контролю	Максимальна кількість балів
Тема 1. Травлений штрих.	вересень	Тестування, практична вправа	30
Тема 2. Акватинта.	вересень	Оцінювання практичних робіт	30
Підсумковий контроль	грудень	Захист підсумкового перегляду (екзаменаційний перегляд)	40
РАЗОМ:			100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

		Оцінка за національною шкалою
--	--	-------------------------------

¹ Зазначається до десяти джерел, які є найбільш важливими для/при опануванні даної теми.

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Технічне, програмне та інструментальне забезпечення

Інструменти та матеріали:

- мідні або цинкові дошки, офортні голки різних видів, кислотостійкий лак, акватинтовий пилок (каніфоль), м'який ґрунт, азотна кислота або хлорне залізо для травлення, валики, друкарська фарба, папір для друку естампів;
- презентаційні матеріали для проміжних і підсумкових переглядів.

Обладнання:

- офортний верстат (друкарський прес); ванна для травлення та витяжна вентиляція; сушильні стелажі для готових відбитків.

Програмне забезпечення та сервіси:

- Комп'ютерна техніка (сканер або фотокамера) — для документування виконаних відбитків та формування електронного портфоліо.

Політика вивчення навчальної дисципліни

Політика щодо академічної доброчесності	Студенти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності у своїх роботах. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо під час поточного контролю виявиться використання чужих ідей, студент втрачає право отримати бали за тему, або може виконати нову роботу, яка буде оцінена із заниженням балів.
Політика щодо відвідування занять	Пропуски занять без поважних причин неприпустимі (причини пропуску мають бути підтверджені). Усі роботи студентів повинні бути завантажені на кафедральний Гугл диск. Відсутність виконаних

	практичних завдань із дисципліни є підставою до не зарахуванню семестрової оцінки.
Політика щодо термінів виконання завдань і перескладання	Якщо студент пропустив певну тему, він повинен самостійно відпрацювати її та на наступному занятті відповісти на ключові питання. Довгострокова відсутність студента на заняттях без поважних причин дає підстави для незаліку з дисципліни. Додаткові заняття у таких випадках не передбачені.
Політика щодо правил поведінки на заняттях	На проведення занять з дисципліни з Переддипломної практики розповсюджуються загально прийняті норми і правила поведінки, затверджених таким документом як «Правила поведінки здобувачів вищої освіти в Київській державній академії декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені Михайла Бойчука». Вітається власна думка студентів з теми заняття, активне обговорювання проектних проблем, аргументоване відстоювання авторської позиції. Разом із тим під час занять не допускаються дії, які порушують порядок і заважають навчальному процесу, у тому числі користування мобільними телефонами для розмов, запізнення на заняття без поважних причин, не реагування на зауваження викладача.
Політика щодо комунікації з викладачем	Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є електронні листи і тільки у робочі дні на корпоративну пошту викладача (pochynok_p@kdidpamid.edu.ua). Умови листування: 1) в темі листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни (скорочено - ІД); 2) в полі тексту листа позначити, хто звертається - анонімні листи розглядатися не будуть; 3) файли підписувати таким чином: прізвище_завдання. Розширення: текст - doc, docx, ілюстрації - pdf. Окрім роздруківок для аудиторних занять, роботи для рубіжного контролю мають бути надіслані на пошту викладача. Консультування з викладачем в стінах академії відбуваються у визначені дні та години.

Детальнішу інформацію щодо компетенностей, результатів навчання, методів навчання, форм оцінювання, самостійної роботи наведено у Робочій навчальній програмі навчальної дисципліни

<https://kdidpamid.edu.ua/academy/robochi-programy-navchalnyh-dyscyplin-ta-inshi-navchalno-metodychni-materialy-kafedry-grafichnogo-dyzajnu/>

Розробник силабусу
навчальної дисципліни

П.С. Починок

Гарант освітньої програми

О.С. Гальчинська

Завідувач кафедри

І.В.Петрова

Силабус затверджено

на засіданні кафедри графічного дизайну від 26 серпня 2026 р., протокол №1